

บทที่ 3 วิธีการวิจัย

3.1 วิธีการศึกษา

กิจกรรมที่ 1 ทดสอบและพัฒนาต้นแบบกระบวนการบริหารจัดการของกลุ่มเกษตรกรในการจำหน่ายสินค้าเกษตรผ่านช่องทางตลาดออนไลน์บนพื้นที่สูง พัฒนารูปแบบการตลาด สร้างคุณค่าและมูลค่าของสินค้าเกษตร ด้วยการเพิ่มช่องทางในการสร้างโอกาสการจำหน่ายสินค้าเกษตรบนพื้นที่สูงรูปแบบใหม่ที่เชื่อมต่อเกษตรกรและผู้บริโภค และเหมาะสมกับเกษตรกรและบริบทของพื้นที่สูง โดยดำเนินการต่อเนื่องเป็นปีที่ 2

วิธีการดำเนินงาน

1) คัดเลือกกลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจ/สหกรณ์ ที่มีความพร้อมสำหรับทดสอบต้นแบบการบริหารจัดการของกลุ่มเกษตรกรในการจัดการผลิตผลและการจำหน่ายสินค้าเกษตร ผ่านช่องทางตลาดออนไลน์ในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวง ร่วมกับกลุ่มตลาดและสถาบันเกษตรกร และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เพื่อคัดเลือกพื้นที่นำร่อง

2) ประเมินความพร้อมของพื้นที่ที่ได้คัดเลือกตามข้อ 1) ตามปัจจัยโครงสร้างพื้นฐาน คุณภาพสินค้าเกษตร เจ้าหน้าที่ และกลุ่มเกษตรกรบนพื้นที่สูงที่เหมาะสมกับตลาดออนไลน์ โดยมีเกณฑ์การคัดเลือก เช่น มีสัญญาณ Internet /โทรศัพท์ การคมนาคม ระบบขนส่งสะดวก กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มสหกรณ์ การเกษตรที่เข้มแข็ง ผลผลิตที่มีคุณภาพ หลากหลายตรงตามความต้องการของผู้ซื้อ และเน้นสินค้าที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP/อินทรีย์ / GMP (สร้างความน่าเชื่อถือ) และความแตกต่างที่เหมาะสมกับการทำตลาดออนไลน์ เช่น ขนส่งง่าย ไม่บอบช้ำง่าย รวมทั้งศึกษาจุดเด่นของผลผลิตที่สำคัญ มีความจำเพาะ หรือพัฒนาสร้างความจำเพาะของสินค้าบนพื้นที่สูงให้เกิดความโดดเด่น และน่าสนใจ มีความเป็นเอกลักษณ์และเรื่องราวของพื้นที่ (Storytelling) เพื่อการโฆษณา/ออกแบบ/สร้างตราสินค้าที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น หรือเครื่องหมายการค้าที่น่าจดจำมีอัตลักษณ์ของแบรนด์ (Identity)

3) ทดสอบใช้ต้นแบบการบริหารจัดการของกลุ่มเกษตรกร ในการจำหน่ายสินค้าเกษตรผ่านช่องทางตลาดออนไลน์ บันทึกยอดจำหน่ายสินค้า ประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภค ผู้ใช้ระบบตลาดออนไลน์และผู้เกี่ยวข้อง ประเมินการยอมรับของเกษตรกร ตามขั้นตอนและวิธีการเริ่มต้นตลาดออนไลน์สินค้าบนพื้นที่สูง โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน อย่างน้อย 2 แห่ง

4) ประมวลผลอย่างมีส่วนร่วมและปรับปรุงรูปแบบการจัดการผลิตผลและสินค้าด้วยตลาดออนไลน์ให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่

5) สรุปผลการศึกษา และถอดบทเรียนปัจจัยความสำเร็จของตลาดออนไลน์ในพื้นที่ศึกษา

กิจกรรมที่ 2 ศึกษาแบบโลจิสติกส์ของสินค้าเกษตรที่จำหน่ายในตลาดออนไลน์และเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่

วิธีการดำเนินงาน

- 1) รวบรวมและประมวลข้อมูลการดำเนินกิจกรรมหลักด้านโลจิสติกส์จากข้อมูลทุติยภูมิ
- 2) เก็บข้อมูลการดำเนินกิจกรรมหลักด้านโลจิสติกส์ตลาดออนไลน์ของโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงห้วยเป่า โดยวิธีการสัมภาษณ์เกษตรกร และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เช่น การให้บริการลูกค้า การจัดหาและจัดซื้อ การสื่อสารด้านโลจิสติกส์และกระบวนการสั่งซื้อ การดำเนินการผลิตบรรจุและขนส่ง การจัดการคลังสินค้า การวางแผนกำลังการผลิตและการคาดการณ์ปริมาณความต้องการของลูกค้า การบริหารจัดการสินค้าคงคลัง การบริหารการขนส่ง และกระบวนการโลจิสติกส์ย้อนกลับ เป็นต้น
- 3) วิเคราะห์ข้อมูลการจัดการโลจิสติกส์ตลาดออนไลน์ของโครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงห้วยเป่า
- 4) ศึกษาและหาแนวทางการพัฒนาการจัดการระบบโลจิสติกส์ตลาดออนไลน์ของสินค้าเกษตรที่เหมาะสมกับสถานการณ์และบริบทของพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงห้วยเป่า ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ทั้งด้านเวลา ต้นทุน และคุณภาพ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง
- 5) วิเคราะห์และติดตามผลในแต่ละกิจกรรมหลักด้านโลจิสติกส์ตลาดออนไลน์ โดยบันทึกข้อเสนอแนะ ข้อบกพร่อง จากผู้ปฏิบัติงาน หากทุกอย่างบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ก็จะถูกกำหนดเป็นมาตรฐานในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพโลจิสติกส์ตลาดออนไลน์อย่างเป็นระบบ แต่ถ้าไม่สำเร็จก็ต้องกลับไปสู่กระบวนการค้นหาและวิเคราะห์หาสาเหตุโดยใช้แผนภาพแสดงสาเหตุและผล (Fish Bone Diagram)
- 6) ประเมินผลความพึงพอใจของผู้รับบริการโดยใช้แบบสอบถามออนไลน์
- 7) วิเคราะห์ สรุปผลการศึกษา และให้ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการหาวิธีแก้ไขปรับปรุงวิธีการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพหรือเป็นเป็นแนวทางสำหรับการดำเนินงานวิจัยต่อไป เพื่อยกระดับศักยภาพกระบวนการผลิต และการกระจายสินค้า/บริการ

3.2 สถานที่ดำเนินการวิจัย

- 1) โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงห้วยเป่า อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
- 2) โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงปางแดงใน อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
- 3) โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงสบเมย อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
- 4) โครงการพัฒนาพื้นที่สูงแบบโครงการหลวงแม่สามแลบ อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน